

Thai Kitchen Model for Foodservice Business

Yambunjong P., * Chakkaphak M., ** Wongthong O., *** and Jewcharoensakul S.****

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อนำเสนอรูปแบบการจัดวางผังครัวไทยสำหรับธุรกิจโรงแรมและธุรกิจการจัดบริการอาหารจำนวนมาก การเก็บข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การสัมภาษณ์เชิงลึกจากหัวหน้าพ่อครัวไทย จำนวน 20 คน และ ตัวอย่างกรณีศึกษาครัวไทยที่มีลักษณะเฉพาะตามที่กำหนดจำนวน 20 โรงแรม โดยสุ่มตัวอย่างจากโรงแรมที่เป็นสมาชิกของสมาคมโรงแรมไทย โดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลคือแบบสอบถาม แบบศึกษาสภาพแวดล้อม และรูปภาพวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การตีความเนื้อหา การจำแนกชนิดข้อมูลและการเปรียบเทียบข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า การออกแบบและการจัดวางผังครัวไทยมีการจัดแบ่งพื้นที่ใช้สอยตามวิธีการประกอบอาหารออกเป็น 6 ส่วนหลัก คือ ต้ม-แกง ผัด ทอด นึ่ง ย่าง และยำ มีพื้นที่ที่ต้องการใช้สอยในครัวโดยเฉลี่ย 36 ตารางเมตร ต่อการจัดบริการ 100 ที่ และใช้พนักงานครัวโดยเฉลี่ย 9 คน คิดเป็นอัตราส่วนจำนวนลูกค้ำต่อพนักงานครัวเท่ากับ 11:1 สำหรับอุปกรณ์ที่ต้องใช้ในครัวไทย คือ เตาฟู่ ลังถึง หม้อน้ำสต็อก เครื่องทอด เตาย่าง หม้อหุงข้าวไฟฟ้า ครกและสาก เครื่องผสมอาหาร เตาไมโครเวฟ ตู้หรืออุปกรณ์สำหรับอุ่นจานให้ร้อนก่อนเสิร์ฟ ตู้เย็นและตู้แช่แข็ง

*Ph.D., Lecturer, Home Economics Department, Faculty of Science and Technology, Rajabhat Suandusit University, Thailand.

** Ph.D., Assoc. Prof. (Retired) Home Economics Department, Faculty of Agriculture, Kasetsart University, Thailand.

*** M.S., Assoc. Prof, Home Economics Department, Faculty of Agriculture, Kasetsart University, Thailand.

**** Ph.D., Asst. Prof, Vocational Educational Department, Faculty of Education, Kasetsart University, Thailand.

ที่มา: วารสารคหเศรษฐศาสตร์ ปีที่ 52 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม 2552

การพัฒนาปกสมุดบันทึกหุ้มด้วยผ้าพื้นเมืองจังหวัดอุดรธานี*

The Development of Notebook Covers Wrapped in Udon Thani Local Fabrics

จารุวรรณ เกษมสุข** ขจีจิรัส ภิรมย์ธรรมศิริ***

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบปกสมุดบันทึกหุ้มด้วยผ้าพื้นเมืองของจังหวัดอุดรธานี 2) ศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคต่อรูปแบบปกสมุดบันทึกหุ้มด้วยผ้าพื้นเมืองของจังหวัดอุดรธานี 3) เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริโภคต่อรูปแบบปกสมุดบันทึกที่มีรูปแบบและใช้ผ้าหุ้มต่างกัน กลุ่มผู้ประเมินเป็นผู้ใช้หรือผู้สนใจผลิตภัณฑ์ปกสมุดบันทึก จำนวน 100 คน โดยสุ่มแบบเจาะจง จากหน่วยงานราชการและสถานประกอบการในจังหวัดอุดรธานี รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าสถิติ (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า ปกสมุดบันทึกหุ้มด้วยผ้ามัดหมี่และผ้าซิดที่พัฒนาขึ้นมา 8 รูปแบบ เป็นสมุดปกหุ้มด้วยมัดหมี่แบบถอดปกได้และถอดปกไม่ได้ เจาะปกและไม่เจาะปก 4 รูปแบบ และปกสมุดหุ้มด้วยผ้าซิดแบบถอดปกได้และถอดปกไม่ได้ เจาะปกและไม่เจาะปก 4 รูปแบบ ผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ปกสมุดบันทึกหุ้มด้วยผ้าพื้นเมืองของจังหวัดอุดรธานีส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 21-40 ปี อาชีพรับราชการ การศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้ต่อเดือนสูงกว่า 15,000 บาท ส่วนใหญ่ใช้สมุดบันทึกและสนใจผลิตภัณฑ์ที่ทำจากผ้าไทย

ผู้ประเมินพึงพอใจในระดับมากที่สุด 7 รูปแบบ โดยมีความพึงพอใจปกสมุดหุ้มด้วยผ้าซิดแบบถอดปกได้และเจาะปกมากที่สุด ($\bar{X} = 4.44$) รองลงมาคือ ปกสมุดหุ้มด้วยผ้ามัดหมี่แบบถอดปกได้และไม่เจาะปก ($\bar{X} = 4.40$) ส่วนรูปแบบที่พึงพอใจมากที่สุดคือ ปกสมุดหุ้มด้วยผ้ามัดหมี่แบบถอดปกไม่ได้และไม่เจาะปก ($\bar{X} = 4.15$) ในด้านราคา ผู้ประเมินพึงพอใจมากที่สุด 1 รูปแบบคือ ปกสมุดหุ้มด้วยผ้าซิดแบบถอดปกได้และเจาะปก ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมา มีความพึงพอใจในระดับมาก คือปกสมุดหุ้มด้วยผ้าซิดแบบถอดปกไม่ได้ไม่เจาะปก ($\bar{X} = 4.19$)

ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจปกสมุดบันทึก พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 คือ 1) ปกสมุดบันทึกหุ้มด้วยผ้าซิดแบบถอดปกไม่ได้และเจาะปกมีความความพึงพอใจมากกว่าแบบไม่เจาะปก 2) รูปแบบปกแบบถอดปกได้มีความพึงพอใจมากกว่าแบบถอดปกไม่ได้ ส่วนปกสมุดบันทึกที่หุ้มด้วยผ้ามัดหมี่และผ้าซิด มีผลต่อความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

* การวิจัยทางคหกรรมศาสตร์ ประเภทสำรวจ จัดอบรมโดย สมาคมคหเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์

** ครุชำนาญการพิเศษ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี

*** ผศ.ดร. ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ที่มา: วารสารคหเศรษฐศาสตร์ ปีที่ 52 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม 2552

ศักยภาพภูมิปัญญาไทยด้านสิ่งทอพื้นเมืองของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน*

Potential of Thai Wisdom in Native Textiles of the Upper Northeast

อรนุช อ่อนจันทร์** สุวิทย์ รัตนานันท์*** ขจีจรัส ภิรมย์ธรรมศิริ****

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะพื้นฐานและศักยภาพภูมิปัญญาไทยด้านสิ่งทอพื้นเมืองของกลุ่มผู้ผลิตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน และเปรียบเทียบศักยภาพของกลุ่มผู้ผลิตที่มีลักษณะพื้นฐานต่างกัน กลุ่มตัวอย่าง คือกลุ่มผู้ผลิตที่ได้รับระดับดาว OTOP 3-5 ดาว ในปี พ.ศ. 2549 จำนวน 51 กลุ่ม ที่สุ่มเลือกจากประชากรจำนวน 370 กลุ่ม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (F-test) และ Least Significant Difference (LSD)

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้ผลิตส่วนใหญ่มีระดับดาว OTOP 3 ดาว มีสถานภาพเป็นกลุ่มสตรี กลุ่มแม่บ้าน หรือกลุ่มอาชีพ มีจำนวนสมาชิกกลุ่ม 25-50 คน มีระยะเวลาดำเนินงาน 6 ปีขึ้นไป นิยมทอผ้ามัดหมี่ ผ้าที่ผลิตจำหน่ายมากที่สุดคือผ้าฝ้ายสำหรับตัดเสื้อผ้า ใช้ใยฝ้าย สีย้อมธรรมชาติ และใช้กึ่งทอมือ

กลุ่มตัวอย่างนี้มีศักยภาพโดยรวมระดับปานกลาง โดยมีศักยภาพด้านความเข้มแข็งของกลุ่ม การเตรียมเส้นด้าย การตลาด การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การออกแบบลวดลาย สีเส้นและรูปแบบผลิตภัณฑ์ และการถ่ายทอดภูมิปัญญาในระดับสูง มีศักยภาพด้านการฟอกย้อม การผลิตเพื่อจำหน่าย การผลิตเส้นด้าย คุณภาพของผลิตภัณฑ์ การทอ การจัดหาวัตถุดิบ และการตัดเย็บผลิตภัณฑ์ระดับปานกลาง กลุ่มผู้ผลิตที่มีระดับดาว OTOP ต่างกันมีศักยภาพด้านความเข้มแข็งของกลุ่มต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกลุ่มผู้ผลิตที่มีจำนวนสมาชิกต่างกัน มีศักยภาพด้านการฟอกย้อม การเตรียมเส้นด้าย และการทอต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (คหกรรมศาสตร์) คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

** นิสิตปริญญาโท ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

*** รองศาสตราจารย์ ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

**** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ที่มา: วารสารคหเศรษฐศาสตร์ ปีที่ 52 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม 2552

ศักยภาพภูมิปัญญาไทยด้านสิ่งทอพื้นเมืองของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง*

Potential of Thai Wisdom in Native Textiles of Central Northeast

ศิริอร นาคแดง** สุวิทย์ รัตนานันท์*** ขจีจรัส ภิรมย์ธรรมศิริ****

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะพื้นฐาน ศักยภาพภูมิปัญญาไทยด้านสิ่งทอพื้นเมือง และเปรียบเทียบศักยภาพของกลุ่มผู้ผลิตที่มีลักษณะพื้นฐานต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ กลุ่มผู้ผลิตสิ่งทอพื้นเมืองในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลางที่ได้รับระดับดาว OTOP 3-5 ดาว ในปี 2549 จำนวน 100 กลุ่ม ที่สุ่มเลือกจากประชากรจำนวน 659 กลุ่ม

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้ผลิตส่วนใหญ่มีระดับดาว OTOP 3 ดาว มีสถานภาพเป็นกลุ่มสตรี กลุ่มแม่บ้านหรือกลุ่มอาชีพ มีจำนวนสมาชิกเท่ากับหรือน้อยกว่า 30 คน มีระยะเวลาดำเนินงานของกลุ่ม 6 ปีขึ้นไป ทอผ้าพื้น ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจำหน่ายมากที่สุดคือผ้าฝ้ายสำหรับตัดเสื้อผ้า โยที่ใช้ทอคือโยไหม สีที่ใช้ย้อมคือสีสังเคราะห์ ทอโดยใช้กี่ทอมือ ผู้ผลิตกลุ่มนี้มีศักยภาพด้านสิ่งทอพื้นเมืองโดยรวมระดับสูง โดยมีศักยภาพด้านการถ่ายทอดภูมิปัญญา ความเข้มแข็งของกลุ่ม การเตรียมเส้นด้าย การฟอกย้อม การพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการผลิตเส้นด้ายระดับสูง มีศักยภาพด้านการออกแบบลวดลาย สีเส้นและรูปแบบผลิตภัณฑ์ การตลาด การผลิตเพื่อจำหน่าย การทอ คุณภาพของผลิตภัณฑ์ การตัดเย็บและการจัดหาวัตถุดิบระดับปานกลาง กลุ่มผู้ผลิตที่มีระดับดาว OTOP ต่างกันมีศักยภาพด้านการออกแบบลวดลาย สีเส้นและรูปแบบผลิตภัณฑ์ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการฟอกย้อมต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กลุ่มผู้ผลิตมีจำนวนสมาชิกกลุ่มต่างกันมีศักยภาพด้านความเข้มแข็งของกลุ่มต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

* วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (คหกรรมศาสตร์) คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

** นิลิตปริญญาโท ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

*** รองศาสตราจารย์ ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

**** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ที่มา: วารสารคหเศรษฐศาสตร์ ปีที่ 52 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม 2552